

PROLETARIAATTI JA TALONPOIKAISTO

Talonpoikaiskapinat ovat alkamassa. Eri lääneistä saapuu sanomia talonpoikien hyökkäyksistä tilanherrojen kartanoihin ja siitä, että talonpojat ovat konfiskoineet tilanherrojen viljoja ja karjaa. Tsaarin sotaväki, jonka japanilaiset löivät täydellisesti Mantshuriassa, kostaa hyvitykseksi aseettomalle kansalle suorittaen rankaisuretkiä sisäistä vihollista — maalaisköyhälistöä vastaan. Vallankumouksellisesta talonpoikaistosta kaupunkilaistyöläisten liike on saamassa uuden liittolaisen. Kysymys proletariaatin tietoisien etujoukon, sosialidemokratian, suhteesta talonpoikaissiikkeeseen saa välittömän käytännöllisen merkityksen, ja se tulee asettaa mitä pikemmin päiväjärjestykseen kaikissa puoluejärjestöissämme, aina kun propagandistit ja agitattorit esiintyvät.

Socialidemokratia on jo monesti osoittanut, että talonpoikaissiike asettaa sille kaksipuolisen tehtävän. Meidän on ehdottomasti tuettava sitä ja sysättävä eteenpäin, mikäli se on vallankumouksellis-demokraattista liikettä. Samalla meidän on pysyttävä horjumattomasti omalla proletaarisella luokkakannallamme järjestäen maalaisproletariaattia, kaupunkilaisproletariaatin tapaan ja sen kanssa yhdessä, itsenäiseksi luokkapuolueeksi, selittäen sille sen etujen olevan sovittamattoman vastakkaisia porvarillisen talonpoikaiston etujen kanssa, kehoittaen sitä taisteluun sosialistisen vallankumouksen puolesta, osoittaen sille, ettei sorrosta ja kurjuudesta pelastuta tekemällä muutamista talonpoikaiskerrokista pikkuporvareita, vaan vaihtamalla koko porvarillinen järjestelmä sosialistiseen.

Tätä sosialidemokratian kaksipuolista tehtävää korostettiin useamminkin kuin kerran vanhassa „Iskrassa”,

alkaen 3. n:sta *, s.o. jo ennen vuoden 1902 ensimmäistä talonpoikaisliikehtimistä; se on ilmaistu myös puolueemme ohjelmassa; se toistettiin niin ikään meidän lehdessämme (№ 3 **). Nyt kun tämän tehtävän selvittäminen sen käytännöllisen asettelun kannalta on erikoisen tärkeää, on kiinnostavaa esittää ne huomautukset, jotka Karl Kautsky on tehnyt saksalaisessa sosialidemokraattisessa aikakauslehdessä „Die Neue Zeit” *** artikkelissaan „Talonpojat ja vallankumous Venäjällä”. Sosialidemokraattina Kautsky tähdentää horjumattomasti sitä totuutta, ettei vallankumouksemme tehtävänä ole *nyt* sosialistinen kumous, vaan se, että hävitetään poliittiset esteet nykyisen, s.o. kapitalistisen, tuotantotavan kehityksen tieltä. Ja Kautsky jatkaa: „Kaupunkien vallankumouksellisen liikkeen on jäätävä neutraaliseksi kysymyksessä, joka koskee talonpojan ja tilanherran välisiä suhteita. Sillä ei ole mitään perusteita asettua talonpoikain ja tilanherran välille, asettua puolustamaan viimeksi mainittua edellisiltä; sen myötätunto on kokonaan talonpoikaiston puolella. Mutta kaupunkien vallankumouksellisen liikkeen tehtävänä ei niin ikään ole suinkaan talonpoikien usuttaminen tilanherrojen kimppuun, jotka nyky-Venäjällä eivät lainkaan esitä samaa osaa kuin esitti esimerkiksi Ranskan feodaaliaatelisto „vanhan järjestyksen” aikoina. Muuten kaupunkilaisvallankumoukselliset, vaikka he tahtoisivatkin, eivät voisi kovinkaan paljon vaikuttaa tilanherrojen ja talonpoikien välisiin suhteisiin. Tilanherrat ja talonpojat järjestävät itse nuo keskinäiset suhteensa”. Jotta ymmärrettäisiin oikein nuo Kautskyn huomautukset, jotka kontekstistä irroitettuina saattavat ehkä aiheuttaa paljonkin väärinkäsityksiä, on välttämättä otettava huomioon myös hänen seuraava, artikkelin lopussa oleva huomautuksensa. „Voitokkaan vallankumouksen”, sanoo hän siinä, „ei kaiketi olisi kovinkaan vaikea käyttää vallankumouksen pahimpien vihollisten suurlatifundioita proletaarien ja talonpoikien elinolojen parantamiseen”.

Lukija, joka tarkkaavaisesti vertailee kaikkia näitä Kautskyn väitteitä, huomaa niissä helposti juuri sen sosialidemokraattisen kysymyksenasettelun, jonka vastikään esitimme. Kautskyn sanontojen erinäiset epätarkkuudet ja

* Ks. Tenkset. 4. osa, ss. 403—411. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 68—75. *Toim.*

*** — „Uusi Aika”. *Toim.*

epämääräisyydet voitaneen selittää johtuneeksi hänen huomautustensa pintapuolisuudesta ja riittämättömästä tutustumisesta Venäjän sosialidemokratian agraariohjelmaan. Asian ydin on siinä, että vallankumouksellisen proletariaatin suhde talonpoikain ja tilanherrain väliseen riitaan ei voi olla kaikissa tapauksissa ja kaikissa oloissa samanlainen Venäjän vallankumouksen eri käänteissä. Tietyissä oloissa, tietyissä suhdanteissa tuon suhteen ei pidä olla ainoastaan myötämielisyyttä, vaan myös suoranaista tukemista eikä ainoastaan tukemistakaan, vaan myös „härsyttämistä”. Toisissa oloissa tuo suhde voi olla ja sen pitääkin olla neutraalinen. Kautsky, hänen mainituista huomautuksistaan päätellen, on ymmärtänyt oikein tuon tehtävämme kaksipuolisuuden, eroten siten paitsi meikäläisistä „socialistivallankumouksellisista”, jotka ovat yltäänsä vajonneet vallankumouksellisen demokratian vulgäärisiin illuusioihin, myös monista sosialidemokraateista, jotka Rjazanovin tai Iksin⁵⁶ tapaan ovat etsiskelleet „yksinkertaista”, kaikkiin kombinaatioihin yhtäläisesti sopivaa tehtävän ratkaisua. Tällaisten sosialidemokraattien (ja kaikkien socialistivallankumouksellisten) perusvirhe on siinä, että he eivät ole pysyneet luokkakannalla, vaan etsiessään kaikkiin kombinaatioihin yhtäläistä tehtävän ratkaisua ovat unohtaneet varakkaan ja keskivarakkaan talonpoikaiston kaksinaisen olemuksen. Laskelmissaan he perustuvat oikeastaan vain kahteen luokkaan: joko tilanherroihin ja „talonpoikaistyöläisluokkaan” taikka omistajiin ja proletaareihin. Itse asiassa edessämme on kolme luokkaa, jotka ovat lähimpien ja lopullisten päämääriensä puolesta erilaiset: tilanherrat, varakas ja osittain keskivarakas talonpoikaisto ja vihdoin proletariaatti. Asioiden näin ollessa proletariaatin tehtävä ei käytännössä voi olla olematta kaksipuolinen, ja sosialidemokratian agraariohjelman ja agraaritaktiikan koko vaikeus Venäjällä on siinä, että osattaisiin mahdollisimman selvästi ja tarkasti määritellä, missä oloissa proletariaatin on välttämättä oltava neutraalinen ja missä oloissa sen on tuettava ja „härsytettävä”.

Tähän tehtävään voi olla vain yksi ratkaisu: yhdessä talonpoikaistorvariston kanssa kaikkea maaorjuutta ja maaorjuuttajatilanherroja vastaan, yhdessä kaupunkiproletariaatin kanssa talonpoikaistyyneä kaikkea muuta porvaristoa vastaan, sellainen on maaseudun proletaarin ja hänen

sosialidemokraatti-ideologinsa „linja”. Toisin sanoen: *sikäli* kun talonpoikaisto esiintyy vallankumouksellisdemokraattisena, sitä on tuettava ja sysättävä aina tilanherran „omaisuuden” kaikkinaiseen poisottamiseen saakka, olipa tuo „omaisuus” miten „pyhää” hyvänsä. *Sikäli* kun tuo talonpoikaisto esiintyy taantumuksellisena tai proletaariatinvastaisena, siihen on suhtauduttava epäluottamuksellisesti, järjestäytyttävä erikseen siitä, oltava valmiina taisteluun sitä vastaan. Vielä toisin: talonpoikaa on autettava, kun hänen taistelunsa tilanherraa vastaan hyödyttää demokratian kehittymistä ja lujittumista; talonpoikaa kohtaan on oltava neutraalinen, kun hänen taistelunsa tilanherraa vastaan on vain maanomistajaluokan kahden ryhmittymän keskeistä tilienselvitystä, joka on samantekevää proletariaatille ja demokratialle.

Ymmärrettävää on, ettei tällainen vastaus tyydytä niitä ihmisiä, jotka lähestyvät talonpoikaiskysymystä omaamatta harkittuja teoreettisia näkökohtia, ajavat takaa helposti kaupaksi meneviä „vallankumouksellisia” (sanoissa) paukkutunnuksia eivätkä ymmärrä, että nimenomaan talonpoikaiskysymyksen alalla vallankumouksellinen seikkailupolitiikka on suunnattoman ja uhkaavan vaarallista. Tällaisiin miehiin nähden — ja heitä ei nyt keskuudessamme ole enää vähän, heihin kuuluvat sosialistivallankumoukselliset, ja vallankumouksen kehitys yhdessä talonpoikaissiikkeen kanssa takaa heidän riviensä lisääntymisen, — tällaisiin miehiin nähden sosialidemokraattien on horjumattomasti puolustettava luokkataistelukantaa kaikenlaista vallankumouksellista löyhyyttä vastaan, asetettava erilaisten talonpoikaissaineisten tervejärkinen huomioonottaminen vallankumouksellisen fraasin vastapainoksi. Käytännöllisesti ja konkreettisesti puhuen lähinnä totuutta päästään, kun sanotaan: kaikki, jotka ovat sosialidemokratian vastustajia agraarikysymyksessä, eivät ota huomioon sitä tosiasiaa, että meillä varsinaisella Euroopan-Venäjällä on kokonainen kerros (1½—2 miljoonaa taloutta kaikista noin 10 miljoonasta taloudesta) varakkaita talonpoikia. Tämän kerroksen käsissä on ainakin puolet kaikista tuotantovälineistä ja kaikesta omaisuudesta, joka talonpoikaistolla on hallussaan. Tämä kerros ei tule toimeen ilman batrakkien ja päiväläisten palkkausta. Tämä kerros on epäilemättä vihamielinen maaorjuudelle, tilanherroille, virkamiehistöille,

siitä saattaa tulla demokraatti, mutta sitäkin epäilemättömämpää on sen vihamielisyys maaseudun proletariaattia kohtaan. Kaikki sellaiset yritykset, joiden tarkoituksena on hämätä, sivuuttaa tämä luokkavihamielisyys agraariohjelmassa ja taktiikassa, on joko tietoista tai tiedotonta luopuminista sosialistisesta näkökannasta.

Maalaisproletariaatin ja talonpoikaisporvariston välissä on keskivarakkaan talonpoikaiston kerros, jonka asemassa on kummankin antipodin piirteitä. Piirteet, jotka ovat yhteisiä kaikkien näiden kerroksien, koko talonpoikaiston asemalle, tekevät epäilemättä demokraattiseksi sen koko liikkeen, vaikka nämä tai nuo tiedottomuuden ja taantumuksellisuuden ilmaukset olisivatkin kuinka suuria tahansa. Tehtävämme on olla koskaan luopumatta luokkanäkökohdista ja järjestää mitä läheisin kaupunkilais- ja maalaisproletariaatin liitto. Tehtävämme on saada selväksi itsellemme ja kansalle se *todella* demokraattinen ja vallankumouksellinen sisältö, joka piilee yleisen, mutta hämärän „maata ja vapaus“-pyrkimyksen takana. Sen tähden tehtävänämmä on tukea ja edistää mitä tarmokkaimmin tätä pyrkimystä, samalla kun valmistamme myös maaseudulla sosialistisen taistelun aineksia.

Määritelläkseen tarkoin, miten sosialidemokraattinen työväenpuolue suhtautuu käytännössä talonpoikaisliikkeeseen, puolueemme kolmannen edustajakokouksen on hyväksyttävä päätöslauselma talonpoikaisliikkeen tukemisesta. Tässä olisi ehdotus sellaisesta päätöslauselmasta, jossa formuloidaan edellä mainitut, sosialidemokraattisessa kirjallisuudessa monesti käsitellyt näkökohdat ja joka pitäisi käsitellä nyt mahdollisimman laajoissa puoluetöytäntekijäin piireissä:

„Tietoisien proletariaatin puolueena Venäiän sosialidemokraattinen työväenpuolue pyrkii kaikkien työtätekevien täydelliseen vapauttamiseen kaikesta riistosta ja tukee kaikenlaista vallankumouksellista liikettä nykyistä yhteiskunnallista ja poliittista järjestelmää vastaan. Sen tähden VSDTP tukee mitä tarmokkaimmin myös nykyistä talonpoikaisliikettä puoltaen kaikkia vallankumouksellisia toimenpiteitä, jotka saattavat parantaa talonpoikaiston asemaa, ja kaihtamatta tämän vuoksi myöskään tilanherrojen maan pakkoluovutusta. Proletariaatin luokkapuolueena VSDTP pyrkii samalla järkähtämättömästi maaseutuprole-

tariaatin itsenäiseen luokkaorganisaatioon unohtamatta hetkeksikään, että tehtävänä on selittää maaseutuproletariaatille sen etujen olevan sovittamattoman vastakkaisia talonpoikaisporvariston etujen kanssa, selittää sille, että vain maaseutu- ja kaupunkiproletariaatin yhteinen taistelu koko porvarillista yhteiskuntaa vastaan voi johtaa sosialistiseen vallankumoukseen, joka yksin vain saattaa todella vapauttaa kurjuudesta ja riistonalaisuudesta koko maalaisköyhälistön joukon.

Käytännölliseksi agitaatiotunnukseksi talonpoikaiston keskuudessa ja keinoksi, jolla tämä liike tehdään mahdollisimman määrätietoiseksi, VSDTP esittää vallankumouksellisten talonpoikaiskomiteain viipymättömän muodostamisen kaikkien demokraattisten uudistusten kaikinpuolista tukemista ja niiden eri yksityiskohtien toteuttamista varten. Ja tällaisissa komiteoissa VSDTP tulee pyrkimään maaseudun proletaarien itsenäiseen organisaatioon tarkoituksena toisaalta tukea koko talonpoikaistoa sen kaikissa vallankumouksellis-demokraattisissa esiintymisissä ja toisaalta suojella maaseutuproletariaatin todellisia intressejä sen taistellessa talonpoikaisporvaristoa vastaan”.

„Vperjod“ № 11,
maaliskuun 23 (10) pnr 1905

Julkaistaan „Vperjod“ lehdessä
tekstin mukaan